

Riktlinjer för ansvar och skyldigheter avseende elsäkerhet

Bilaga 6 - Delegering av rätten att utföra begränsade elarbeten

På grund av den verksamhet som bedrivs inom Teknik- och fastighetsförvaltningen är det för mig inte möjligt att personligen hålla mig informerad om och övervaka hela verksamheten för att uppfylla gällande krav avseende vissa begränsade elarbeten (icke auktorisationskrävande elarbeten samt kontroll av utförda elarbeten enligt svensk standard.

I min befattning som personalansvarig inom Karlstads Kommun delegerar jag därför nedanstående arbetsuppgifter till dig, vilket innebär att du får utföra icke auktorisations-krävande elarbeten (begränsade elarbeten) på starkströmsanläggningar och anordningar inom Karlstads Kommuns verksamhet i enlighet med Karlstads kommuns Riktlinjer för ansvar och skyldigheter avseende elsäkerheten enligt följande. (OBS att elinstallationsarbeten ej får utföras i explosiva miljöer):

☐	Utbyte av elkopplare (installationsströmställare) för högst 16 A, 400 V som är placerade i en egen kapsling eller dosa (avser ej elkopplare placerade i kopplingsutrustning).
☐	Utbyte av anslutningsdon (vägguttag, lamputtag & 3-fasuttag) för högst 16 A, 400 V som är placerade i en egen kapsling eller dosa (avser ej elkopplare placerade i kopplingsutrustning).
☐	Utbyte av ljusarmatur i torra icke brandfarliga utrymmen inne i bostäder. OBS! Det är inte tillåtet att utan krav på auktorisation: - Byta ut en ljusarmatur i ett badrum (ett badrum är inte ett torrt utrymme). - Byta ut en ljusarmatur utomhus (utomhus är inte ett torrt utrymme). - Byta ut en ljusarmatur i en trappuppgång eller källarkorridor. Dessa utrymmen tillhör de allmänna utrymmena och anses inte tillhöra själva bostaden. - Byta ut en ljusarmatur i t.ex. en förskola eller i en grundskola. Det är endast tillåtet att byta en ljusarmatur inne i bostäder och inte i andra typer av anläggningar. - Byta ut fast installerade maskin eller anordning (t.ex. en pump eller tvättmaskin). Det är endast tillåtet att byta ut en ljusarmatur och inget annat.
☐	Utföra, ändra eller reparera en starkströmsanläggning som ingår i en skyddsklenspänningskrets med nominell spänning om högst 50 V med effekt om högst 200 VA och strömbegränsad av säkring på högst 10 A eller med annat överströmsskydd med motsvarande skyddsverkan.
☐	Reparera maskiner och anordningar (t.ex. belysningsarmaturer och hushållsapparater) som inte är del av anläggningen oavsett anslutningssätt till elinstallationen (<i>själva arbetet att elektriskt ansluta eller loss koppla fast installerad utrustning, som inte är ansluten med stickpropp, kräver auktorisation</i>). En reparation av en maskin e.d. måste utföras så säkerheten motsvarar de krav som tillverkaren haft vid tillverkningen (enligt produktstandard).
☐	Tillträde till driftrum (se separat tillstånd)
☐	Inneha/förvara nyckel till apparatskåp/kapslingar.
☐	Byta trasig smältsäkring typ GII max 1 gång/tillfälle.
☐	Byta trasig smältsäkring typ GIII max 1 gång/tillfälle.
☐	Byta trasig smältsäkring (knivsäkring) max 1 gång/tillfälle. (Separat utbildning krävs)
☐	Återställning av utlöst dvärgbrytare max 2 gånger/tillfälle.
☐	Återställning av utlöst motorskydd max 2 gånger/tillfälle
☐	Återställning av utlöst frekvensomriktare max 2 gånger/tillfälle.
☐	Byta glödlampa/lysrör mot likvärdig (skötselfärdig). (Ej Ex-klassad utrustning eller utrymme.)
☐	Utföra egen och fortlöpande tillsyn. (Innebär att kontroll av el-utrustning endast sker okulärt)
☐	Utföra Kontroll och mätning.
☐	Öppna lock och dörrar till spänningsförande delar vid t.ex. kontroll eller mätning.
☐	Kopplingar (manövrering av brytare) i lågspänningsställverk.

KARLSTADS KOMMUN

Vid alla elarbeten ska endast arbetsmetoden "Arbete utan spänning" tillämpas.

*Det innebär att utrustningen du fått tillstånd att åtgärda skall vara spänningslös eller inte vara möjlig att beröra när spänningen är tillslagen. Om utrustningen saknar beröringsskydd skall du anmäla detta till närmaste chef för åtgärd omgående.

Innan en starkströmsanläggning tas i bruk, ska du kontrollera att det utförda arbetet ger en betryggande säkerhet och inte minskar säkerheten i den befintliga anläggningen. Kontroller enligt svensk standard anses ge en betryggande säkerhet. Se Bilaga 5 – Kontroller tillhörande egenkontrollprogrammet.

Du är själv ansvarig för att sköta och kontrollera personlig skyddsutrustning, verktyg, instrument m.m.

Vid de flesta elarbeten ska det finnas en elsäkerhetsledare utsedd enligt Bilaga 2 – Rutin för elsäkerhetsledare tillhörande "Riktlinjer för ansvar och skyldigheter avseende elsäkerheten i Karlstads Kommun".

Om du anser att du inte har erforderliga kunskaper och färdigheter samt fått nödvändiga instruktioner eller har erforderlig kompetens samt har otillräckliga befogenheter eller resurser i någon situation ska du meddela mig detta. Jag tar då ansvaret för att arbetsuppgiften får en lösning.

Denna delegering gäller tillsvidare förutsatt att kursen Tillträde till driftrum eller motsvarande kurs är aktuell enligt Riktlinjerna. Delegeringen och eventuella förändringar i innehållet går igenom årligen vid medarbetarsamtal.

Nedanstående kvittering innebär att jag accepterar de ovan uppräknade arbetsuppgifterna och att jag medger att jag erhållit tillräcklig utbildning och information för att kunna utföra dessa på ett säkert sätt. Utbildningen har även omfattat farorna med elektricitet och hur jag undviker dem.

Datum/Ort:
Namnteckning:
Namn:
Befattning: Personalansvarig chef

Datum/Ort:
Namnteckning:
Namn:
Befattning:

Delegeringen gäller följande avgränsade område/Avdelning:

Returnerar delegeringen.

Datum/Ort:
Namnteckning:
Namn:

Motivering:
----

*Delegeringen skall föras in i ProCompetence

Elinstallationsarbete

Enligt Elsäkerhetslagen 2016:732 och ELSÄK-FS 2017:2 avses med elinstallationsarbete på starkströmsanläggningar att:

1. Utföra, ändra eller reparera en elektrisk starkströmsanläggning.
2. Fast ansluta en elektrisk utrustning till en starkströmsanläggning oavsett om det görs med verktyg eller med snabbkopplingsdon.
3. Koppla loss en elektrisk utrustning från en starkströmsanläggning som utrustningen är fast ansluten till oavsett om det görs med verktyg eller med snabbkopplingsdon.
4. Att spänningsutjämna och att skyddsutjämna.

Det är inte att anse som en fast anslutning i de fall stickpropp och uttag avsedda för allmänbruk används för anslutningen för att användaren själv ska kunna koppla elektrisk utrustning till det fasta nätet, eftersom sådan anslutning inte är "fast".

Exempel på andra elinstallationsarbeten:

- Anordnande av jord tag.
- Kabelförläggning i mark.
- Förläggning, skarvning och avgrening av ledning för fast installation.
- Förläggning av installationsrör för ledningar tillhörande starkströmsanläggningen.
- Uppsättning av apparat- och kopplingsdosa eller annat kopplingsutrymme.
- Anslutningar i gruppcentral.
- Installation av jordfelsbrytare.
- Utläggning av värmekabel avsedd för anslutning till en spänning över 50 V samt framdraging och anslutning av matande ledning.
- Uppsättning av elkopplare och anslutningsdon (t.ex. uttag och intag).
- Uppsättning av fast ansluten ljusarmatur med undantag för ljusarmatur i torra icke brandfarliga utrymmen inne i bostäder